

*RAZVOJ GLAZBE U PREKOGRANIČNOM
PODRUČJU I UTJECAJ NA VEZE MEĐU LJUDIMA*

Koprivnica, siječanj 2022.

Sadržaj

Uvodni dio	3
1. Povijesni pregled glazbenog života u Koprivnici i Hévízu	4
1.1. <i>Povijesni pregled glazbenog života u Koprivnici.....</i>	<i>4</i>
1.1.1. <i>Život za vrijeme Fortunata Pintarića.....</i>	<i>4</i>
1.1.2. <i>Značaj gradske limene glazbe.....</i>	<i>7</i>
1.2. <i>Povijesni pregled glazbenog života u Hévízu.....</i>	<i>8</i>
1.2.1. <i>Hévíz kao mjesto susreta glazbenika i pjesnika</i>	<i>9</i>
2. Analiza stanja.....	10
2.1. <i>Analiza glazbene scene na području Koprivnice</i>	<i>10</i>
2.2. <i>Analiza glazbene scene na području Hévíza.....</i>	<i>17</i>
3. Modeli ostvarivanja prekogranične suradnje i povezivanja putem glazbe	21
3.1. <i>Modeli ostvarivanja prekogranične suradnje</i>	<i>22</i>
3.2. <i>Načini povezivanja putem glazbe.....</i>	<i>23</i>
4. Zaključak na temu.....	26
5. Sažetak/Summary	27
6. Literatura i izvori korišteni tijekom izrade dokumenta.....	28

Uvodni dio

Cilj ovog dokumenta je omogućiti uvid u aktualno glazbeno stanje Koprivnice i Héviza slijedeći vremenski prikaz, a prvenstveno prikazati koji su to modeli povezivanja i na koji način se povezati putem glazbe.

Kako je glazba univerzalni jezik, ostvarivanje prekogranične suradnje ne bi trebalo biti neizvedivo, odnosno teško. No je li to zaista tako?

Dokument je podijeljen u 5 (pet) glavnih cjelina. Nakon uvodnog dijela i povijesnog pregleda dvaju gradova, slijedi cjelina *Analize stanja/glazbene scene*. Prikazano je aktualno stanje Koprivnice i Héviza, ukazano je na čemu treba poraditi te na opću problematiku. Potom slijedi cjelina modela ostvarivanja prekogranične suradnje i povezivanja putem glazbe u kojoj će se vidjeti koji su modeli suradnje na raspolaganju, prednosti i mane modela te na koji se način mogu Koprivnica i Hévíz povezati putem glazbe.

Ideje i mogućnosti povezivanja te uvid u glazbeno stanje nastale su kao rezultat implementacije projekta SHARE MUSIC.

1. Povijesni pregled glazbenog života u Koprivnici i Hévízu

1.1. Povijesni pregled glazbenog života u Koprivnici

Koprivnica je oduvijek imala bogati kulturni život, stoga je teško kompletnu povijest grada skratiti, odnosno sumirati u nekoliko rečenica, pa makar i prepričavali jedno stoljeće. Rad počinje s razdobljem HNP-a¹, odnosno prikazom glazbenog života Fortunata Pintarića.

1.1.1. Život za vrijeme Fortunata Pintarića

Fortunat Pintarić hrvatski je skladatelj, rođen je u Čakovcu 1798. godine, a umro je u Koprivnici 1867. godine. Može se reći kako je živio u vrijeme krupnih događaja i promjena u povijesti Hrvata. U tom povijesnom okviru dovoljno je spomenuti Hrvatski narodni preporod, događaje vezane uz 1848. godinu te promjene koje su uslijedile pred sklapanje Hrvatsko-ugarske nagodbe 1868. godine kako bi se naglasila dramatičnost zbivanja koja su zauvijek obilježila hrvatsku povijest.

Otac Franjevac Fortunat (Josip) Pintarić, kako Jurašin i Feletar pišu da „ne samo da je bio svjedokom tih zbivanja, već je svojom nesumnjivom kreativnošću i životnim angažmanom izravno pridonio njihovoj tijeku.“²

Slika 1. Panorama Varaždina s kraja 19. st. gdje je Pintarić djelovao od 1835. do 1857. godine. (Jurašin, Feletar, *Podravski zbornik*, 150.)

Dapače, prilike i ljudi koji su živjeli i djelovali u panonskom podneblju sjeverozapadne Hrvatske imali su izravan utjecaj na Pintarićevo stvaralaštvo i njegovo poimanje života i umjetnosti.³

Pintarićev život, a naročito onaj u sredini 19. stoljeća, predstavlja ne samo ključno doba hrvatskoga nacionalnoga bića, već je to i vrijeme postupnoga prijelaza iz starinskih feudalnih odnosa prema suvremenijem građanskom,

¹ HNP – Hrvatski narodni preporod

² Ur. Jurašin Marija, Feletar, Dragutin, dr. *Podravski zbornik. Glazbeni život Koprivnice u doba Fortunata Pintarića.* (Koprivnica, 1992.), 149.

³ Jurašin, Feletar, op. cit., 149.

kapitalističkom društvu.⁴ U svim tim promjenama vrlo aktivno je sudjelovala i katolička crkva, a s njom dakako i franjevački samostani u spomenutim gradovima. Tako se i Pintarić, koji je k tome još bio i profesor na znamenitoj varaždinskoj Gimnaziji i gvardijan samostana u Virovitici i Koprivnici, djelotvorno uključuje u život sredina u kojima radi i time iz njih crpi utjecaje i inspiraciju. Nakon smrti Fortunata Pintarića u Koprivnici, odnosno u Franjevačkom samostanu, boravio je hrvatski glazbeni pisac i povjesničar, melograf, folklorist, etnomuzikolog i skladatelj, dr. Franjo Kuhač koji je u svom dnevniku o Koprivnici zapisao kako „Koprivnica - stari slobodni grad - ima tvrđavu. U grabama je voda, ali zidina više nema. Brežuljak u tvrđavi većim dijelom već je planiran. Prije bio je samo ulaz preko mosta, a sada (1869.) su ceste s tri strane. Koprivničanci ne pitaju ratno ministarstvo da li smiju graditi i gdje smiju graditi, sami su si uzeli pravo. Svagdje se ondje goji marva, osobito konji; polja su lijepa, dobro obrađena.”⁵ Valja spomenuti kako je Koprivnica već tada najveće gradsko naselje Podravine koje obavlja najznačajnije urbane funkcije za širu okolicu, a pogotovo u području obrta, trgovine i manufakture te školstva, zdravstva, prometa i svakako kulture. Već prije, a također i u doba Pintarićeva boravka u koprivničkom Franjevačkom samostanu (1866.-1867.), Koprivnica je imala razvijen kulturni i osobito glazbeni život. Početci organiziranoga glazbenog djelovanja u gradu naziru već početkom 19. stoljeća. 1809. godine u Koprivnici djeluje limena glazba purgerskoga kora, koja je svoja pravila dobila 1814. pa tako spada u najstarije glazbene organizacije u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Upravo je ta glazba imala utjecaj na ukupni kulturni život grada dok nakon 1841. godine bilježi sve veći broj nastupa. Zgrada za održavanje priredbi *Varashki theatrum* spominje se u Koprivnici oko 1824. dok u 1837. godini, osim putujućih družina, kazališne priredbe izvode i domaći ljudi, tj. Koprivničanci. Tako je u ono doba bilo aktualno koprivničko *Kazališno društvo* koje predvodi Vilhelm Flor.

Slika 2. Gradska glazba u Koprivnici 1885. godine. (Jurašin, Feletar, Podravski zbornik, 150.)

⁴ Jurašin, Feletar, op. cit., 149.

⁵ Jurašin, Feletar, op. cit., 152.

Slika 3. Barokni Franjevački samostan u Virovitici. Pintarićev dom od 1860. do 1866. godine. (Jurašin, Feletar, Podravski zbornik, 150.)

Najznačajniju aktivnost na planu dramskoga amaterizma razvio je koprivnički ljekarnik, pisac i kulturni djelatnik Ljudevit pl. Schieketz (Šiketanc).

Ljudevit pl. Schieketz (Šiketanc) 1839. godine organizirao je adaptaciju gradskog kazališta. Ovu aktivnost svakako povezuje i situacija djelovanja *Dobrovoljnog glumišnog društva* u Virju koje je od 1850. do 1853. vodio znameniti hrvatski pisac Ferdo Rusan. Bitno je spomenuti i suradnika Fortunata Pintarića, Đuru Esthera, pisca i pedagoga koji 1864. vodi Diletantsku grupu⁶. Od iznimne je važnosti i djelovanje Narodne čitaonice (Casina) u Koprivnici jer je upravo ovo staro društvo bilo okupljalište svih kulturnih djelatnika i inicijator brojnih kulturnih događanja. Koprivnička čitaonica je osnovana 1846. godine, no izgubila se u nepogodama. 1867. godine, kada se ponovno počinje spominjati, u njezinom ponovnom aktiviranju snažno su sudjelovali Đuro Esther i osobito Fortunat Pintarić. Upravo iz Narodne čitaonice kasnije niče

Slika 4. Đuro Esther (Jurašin, Feletar, Podravski zbornik, 155.)

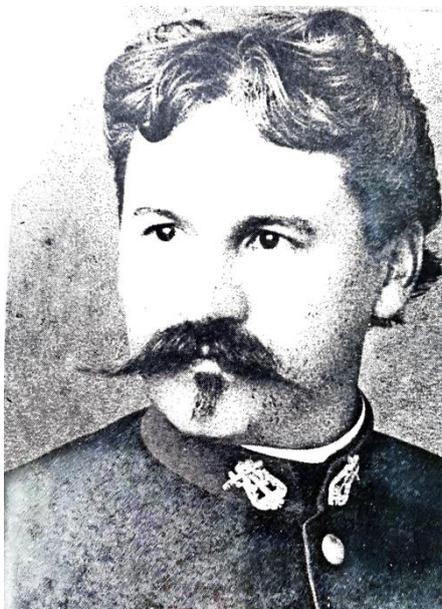
Slika 5. Franjevački samostan u Koprivnici (crtež S. Kukeca) (Jurašin, Feletar, Podravski zbornik, 152.)

i Gradska limena glazba (1874.) i Hrvatsko pjevačko društvo *Podravac* (1874.). U višegodišnjem ispreplitanju Pintarićeva skladateljskog i Estherova književnog stvaralaštva izniknula su vrhunska djela hrvatske glazbene povijesti. Ovdje svakako valja spomenuti kako je Esther bio lektor i urednik završnog, vrlo značajnog opusa oca

⁶ Dilettare, tal. – uživati; diletantska grupa – grupa amatera

Pintarića, a također je autor libreta (teksta) za nekoliko Pintarićevih skladbi među kojima je najpoznatija *Tuga hrvatskoga rodoljuba*.

1.1.2. Značaj gradske limene glazbe

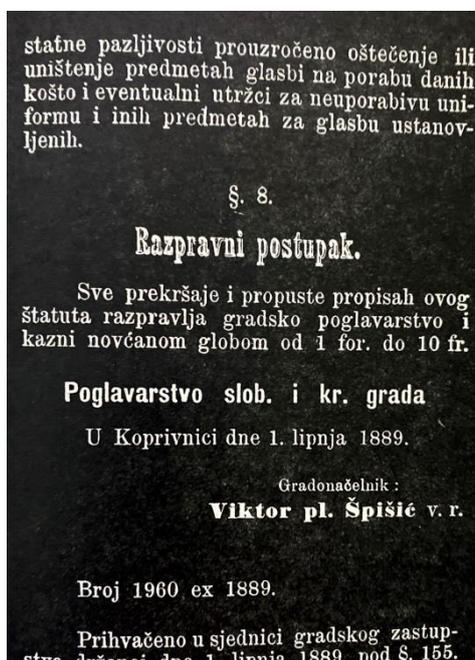
Slika 6. Tomo Šestak. Feletar, Dragutin. Glazbeni život Koprivnice: Biblioteka Podravskog zbornika, 1976.-1977.

Osnivanje koprivničke Gradske limene glazbe započeto je upravo s Tomom Šestakom. Rođen je davne 1852. u Pragu, a svoj je životni put završio je 1921. u Koprivnici.

Puhački orkestar Grada Koprivnice djeluje od 50. -ih godina prošlog stoljeća, s tim da ga je tada financirala Željeznica i nosio je ime *RKUD „Željezničar“*. Od 1992. godine, kada je Grad prihvatio orkestar, djeluje kao Puhački orkestar Grada Koprivnice pod dirigentskom palicom Josipa Golubića od 1992. do 2001. godine, a od 2001. do 2015. godine pod dirigentskom palicom Tihomira Klaučeka. Nakon više od dvije i pol godine nakon njegove smrti orkestar se ponovno okuplja u rujnu 2017. godine pod dirigentskom palicom Dine Jakšića, a djeluje i danas.

Orkestar broji 40 članova i redovno se popunjava s mladim članovima, prvenstveno s učenicima Umjetničke škole *Fortunat Pintarić*. Orkestar uspješno surađuje s više puhačkih orkestara u Hrvatskoj i inozemstvu. Godišnje bilježe preko 20 nastupa, a redovni su sudionici *Županijske smotre puhačkih orkestara* kao i sudionici svih važnijih gradskih događanja.

Unatrag nekoliko godina orkestar uspješno surađuje s *KUD Koprivnica* i bilježe zajedničke nastupe na smotrama folklor.

Slika 7. Zadnja stranica Gradske limene glazbe u Koprivnici izdanog 1889. godine. Feletar, Dragutin. Glazbeni život Koprivnice: Biblioteka Podravskog zbornika, 1976.-1977.

1.2. Povijesni pregled glazbenog života u Hévízu

Slika 8. Ruševine rimskog vrta

Izvor: <http://gis.heviz.hu/latnivalok/heviz/romai-kori-romok>

Hévíz je zahvaljujući jezeru Hévíz poznat i kao grad poznatih terma. Stoga nije ni čudno što su početci glazbenog života u Hévízu vezani za kupalište. Prema drevnoj legendi nastanak lječilišta dogodio se tako da je Sveta Djevica izazvala izviranje izvora kao odgovor na molbe kršćanske medicinske sestre. Sestra je htjela izliječiti paralizirano

dijete. Vruća voda jezera koja se dizala iz dubine i parno blato u potpunosti su izliječili tijelo djeteta. Legenda datira još iz rimskog doba, a dijete nije bilo nitko drugi nego Flavije Teodosije, istočnorimski car, koji je 391. godine u svom carstvu proglasio kršćanstvo državnim religijom. Značajnu ulogu u daljnjem razvoju jezera imao je grof Juraj Feštetić I.⁷ (mađarski: György Festetics I.) koji je podigao prve objekte u termama. Kao posjednik regije grof György Festetics I. priznao je da se termalni izvor, koji je prema popularnim zapažanjima također imao ljekovitu moć, mogao iskoristiti za stvaranje lječilišta slični onima u zapadnoeuropskim lječilišnim gradovima.⁸

Grof György Festetics I. je osnovao glazbenu školu, školu crtanja i pučku školu u Keszthelyu početkom 19. stoljeća. Podržavao je i nacionalne kulturne težnje. Od 1814. na dalje, svakog svibnja, organizirao je književne festivale pod nazivom *Helikon* na koje su dolazili poznati pjesnici i književnici toga doba.

Slika 9. Razglednica Hévíza. Izvor: <https://www.heviz.hu>

⁷ https://dbpedia.org/page/György_Festetics

⁸ Izvor: <https://heviz.utisugo.hu/>

1.2.1. Hévíz kao mjesto susreta glazbenika i pjesnika

Slika 10. Jezero Hévíz. Izvor: <https://www.heviz.hu>

Mnogi ljudi iz svijeta umjetnika također su posjetili Hévíz. U Hévízu su se odmarali i operni pjevači Sári Sebók, Erzsi Sándor, Ferenc Székelyhidi i primabalerina operne kuće Karola Szalai. Zajedno sa Zsigmondom Móriczom, Endre Nagy, veliki majstor kabarea, također je proveo odmor u Hévízu. Da bi ga pretvorio u pravi lječilišni grad, Hévízu je trebao Keszthelyjski magnat⁹, Vencel Reischl, koji je izvorno bio pivovar. Kao podstanar razvio je imanja u Hévízu u pravo lječilište gdje su hoteli, banjski tretmani i živahan kulturni život dočekivali bogate domaće i strane goste. Tako je između 1905. i 1930. godine Hévíz postao jedno od najpoznatijih lječilišta u Austro-Ugarskoj Monarhiji gdje je vodstvo mađarskoga kulturnog života provodilo svoje praznike. Ta je popularnost značila otprilike 16.000 gostiju godišnje uglavnom iz građanske, više srednje klase i aristokratske klase.¹⁰

Kao što je napisano u tadašnjoj brošuri: *Nacionalno poznati ciganski bendovi u restoranima i kafićima. Kvalitetni dnevni koncerti klasične glazbe, predstave, kabaretski nastupi umjetnika iz glavnog grada. Kazališne predstave. Popodnevni i večernji plesovi na nekoliko mjesta.*¹¹

U razdoblju između dva svjetska rata važni dijelovi kupališnog života u Hévízu bile su večeri pjevanja, glazbe i zabave u hotelima i restoranima koji su služili za opuštanje gostiju.

U lipnju 1931. godine Gyula Saphir, plesačica koja je također osvojila nagrade u Parizu, predstavila je moderne plesove na podu restorana *Friedrich*. Prema oglasu u časopisu *Literature Film Theatre* 1941. godine, ciganski orkestar Kálmána Balázsa svirao je glazbu, pjevao je Irén Kékes, a jazz bend Kálmána Szabóa svirao je i u restoranima Friedrichsa.¹²

⁹ Pripadnik visokog plemstva

¹⁰ Izvor: https://iloveheviz.blog.hu/2019/04/26/boldog_bekeidok_hires_vendegei_hevizen

¹¹ Endre, Szántó: Egy fürdőváros születése – Hévíz története c. könyve, 2019.

¹² Izvor: <https://likebalaton.hu/telepules/heviz/hireink/hevizi-fellepes-helyett-pereskedes-109372/>

2. Analiza stanja

2.1. Analiza glazbene scene na području Koprivnice

Grad Koprivnica svake godine nudi bogat kulturno-umjetnički program. Ovo poglavlje prikazuje pojedine i najznačajnije događaje i lokalne glazbene sastave, a opet je naglasak stavljen na buduće povezivanje s gradom Hévízom.

Fest Jazza

Udruga glazbenika i ljubitelja jazz glazbe *Jazz klub Koprivnica* je neprofitna organizacija koja svojim projektima i programima utječe na širu zajednicu prateći glazbenu i suvremenu umjetničku i kulturnu produkciju, ali i na šire polje kulture, kvalitetnog provođenja slobodnog

Slika 11. Fest Jazza. Izvor: <https://www.fastjazza.com>

vremena, svakodnevnog života, društva i slično. *Jazz klub Koprivnica* već dugi niz godina uspješno provodi vlastite projekte i programe. Članovi svojim dvadesetogodišnjim iskustvom doprinose području glazbene kulture i novih medija te sudjeluju u organizaciji,

koordinaciji, produkciji i realizaciji kulturnih, zabavnih i edukativnih projekata. Veliko iskustvo i kvaliteta stvaranja dugi niz godina danas rezultira programima tijekom cijele godine, a vrhunac djelovanja Udruge je međunarodni jazz festival *Fest Jazza* koji se održava svake godine u srpnju. Područje djelovanja iz godine u godinu raste i okuplja sve više domaćih i inozemnih suradnika i volontera.

Svi organizatori i voditelji aktivnosti festivala ovu manifestaciju organiziraju potpuno volonterski. Kao nit vodilja od samih početaka nastanka festivala, kao i same udruge *Jazz klub Koprivnica*, želja je za pozitivnim utjecajem kulture i glazbe na društvenu zajednicu i okruženje u kojem djeluju.¹³

¹³ Izvor: <https://www.fastjazza.com>

Udruga RockLive

Slika 12. RockLive Festival 2021.

Izvor: <https://www.funk-centar.com>

nastupaju glavne zvijezde večeri. Poznato je da su na ovom festivalu bendovi jako zadovoljni organizacijom i publikom, dok iz godine u godinu ovim festivalom prođe više od 800 posjetitelja. Udruga *RockLive* dio je *Foruma udruge nezavisne kulture (FUNK)* koji čine 5 udruga. Osim udruge *RockLive* udružene su i udruge: *maMuze, Kopriva, Pod Galgama i Atelieri Koprivnica*.

Udruga RockLive u 2021. godini organizirala je jubilarno 10. izdanje popularnog festivala *RockLive*, a svake godine dovode najpopularnije bendove i sastave iz cijele Republike Hrvatske. Festival traje 2 dana, dok glazbeni program počinje u večernjim satima. Nakon što se izredaju različiti bendovi, kasno u ponoć

Glazbeni centar Musicorum

Slika 13. Polaznici kreativnog solfeggia

Izvor: <https://www.gcmusicorum.com>

radionice koje održavaju svake godine. Jedan od njihovih projekata je *Musicorum MasterWeek* koji je do sada polazilo više od 60 polaznika iz čitave Republike Hrvatske, a organizirani su od strane akademskih glazbenika koji čine Musicorum uz vodstvo profesora Filipa Klaučeka. Seminar je zamišljen kao radni vikend na kojem akademski glazbenici podučavaju polaznike seminara, a dovode i gostujuće profesore. Ovaj seminar specifičan je po tome što osim programa kojeg propisuje Ministarstvo znanosti i obrazovanja, polaznici idu i izvan okvira one standardne „klasične“ glazbe koju uče u redovnim glazbenim školama. Polaznicima

Glazbeni centar Musicorum osnovan je u veljači 2019. godine u Koprivnici. Na inicijativu profesora Filipa Klaučeka, koji je okupio tim iskusnih profesora entuzijasta, ova priča se i ostvarila. Svi članovi u udruge su mlade profesorske „snage“ s visokim znanjem i iskustvom, a opet željni to iskustvo i znanje prenijeti na svoje stalne i buduće polaznike. Poseban naglasak stavlja se na njihove seminare i

instrumenta profesori na taj način šire pogled i na modernu glazbu, kako se koji instrument ponaša u modernom svijetu i koja je njihova uloga u specifičnim sastavima i žanrovima. Što se tiče teorijskih predmeta, solfeggio više nije onaj klasični solfeggio, već kreativni solfeggio u kojem polaznici skladaju vlastite skladbe u manjim grupama za određene instrumente. Rad u glazbenom programu *Sibelius* je program u kojem se pišu note te je prva takva poduka koja još ne postoji u glazbenim školama, a Musicorum je provodi svake godine.

Koprivnička bajka

Slika 14. Atmosfera s Božićne bajke. Izvor: <https://www.koprivnica.hr>

Koprivnička bajka je božićno-novogodišnja manifestacija koja svake godine nudi bogat program i okupi oko tisuću sudionika te privuče oko 10.000 posjetitelja. Tradicija je da se ova manifestacija otvara sredinom prosinca i to na način da na gradski trg dolazi Djeda

Mraz koji najmlađima podijeli darove, a nakon toga se puštaju lampioni s božićnim željama. Ova manifestacija, osim bogatog glazbenog programa, nudi i klizalište na otvorenom, posebno ukrašene kućice i štandove u kojima se posjetiteljima nude unikatni suveniri i božićni ukrasi te bogata gastronomska ponuda koja je karakteristična upravo za podravski kraj. Svaki dan organiziran je glazbeni i kulturno-umjetnički program, što govori u prilog ovoj manifestaciji da osim lokalnih glazbenika dovode i velika imena. Puno popratnih sadržaja svake godine prođe kroz *Koprivničku bajku*, program se iz godine u godinu mijenja, ali čar ove manifestacije ostaje. Zanimljivo je da Bajka uključuje i brojne sadržaje u suradnji s koprivničkim vrtićima, školama i udrugama. Unazad nekoliko godina Bajka ima i humanitarni karakter pa se tako novac donira prikupljen od podjele lampiona i radionica škola i vrtića. Vrhunac Bajke je upravo doček Nove godine kada se priprema veliki koncert, dok manifestacija završava s 1. siječnjom u Novoj godini.

Podravski motivi

Podravski motivi jedna su od najvećih kulturnih manifestacija ovog dijela Europe u kojoj se prožimaju iznimno atraktivni i posebni sadržaji: sajam naivne umjetnosti, sajam starih obrta,

Slika 15. Podravski motivi. Izvor: <https://www.koprivnica.hr>

folklor, sajam antikviteta i gastronomska ponuda podravskoga kraja. U sklopu motiva aktivna su i folklorna društva koja u svojim tradicionalnim narodnim nošnjama dočaravaju posjetiteljima spoj podravske pjesme, plesa i običaja na interaktivan način.

Bogata i raznovrsna gastronomska ponuda dio je Motiva. Riječ je o podravskim jelima koja se pripremaju prvenstveno od domaćih (organskih) namirnica koje su rezultat napornog rada podravskog seljaka: prge, čvarci, krvavice, kuhani buncek, gorički gulaš, pečena raca i mnoga druga.

Bakina škrinja

Slika 16. Isječak manifestacije Iz bakine škrinje
Izvor: <https://www.koprivnica.hr>

Riječ je o manifestaciji koja ugošćuje folklorne ansamble iz nekoliko europskih zemalja, a za posjetitelje je pripremljen bogat i sadržajan program u kojem tradicijsku pjesmu predstavlja više od 240 sudionika. Cilj ove manifestacije je prezentirati bogatstvo nošnji, glazbe, plesa i običaja kako Podravine i Prigorja, tako i drugih zemalja.

Folklorni ansambl Koprivnica

Slika 17. Folklorni ansambl Koprivnica
Izvor: <https://fakoprivnica.webnode.hr>

Folklorni ansambl Koprivnica kontinuirano je od 1981. godine prisutan na kulturnoj sceni grada Koprivnice. Odgaja mlade plesače, pjevače i svirače te im ukazuje na važnost očuvanja tradicije i identiteta. Najljepši je ambasador kulture Koprivnice, Koprivničko - križevačke županije i Lijepe

Naše. Na svom repertoaru ima niz koreografija Podravine, a također njeguje i etno baštinu drugih krajeva Hrvatske. U Ansamblu djeluje stotinjak mladih ljudi, entuzijasta koji svoje slobodno vrijeme poklanjaju očuvanju svoje tradicije i čuvanju od zaborava svega onoga što su im njihovi preci ostavili u naslijeđe. Za vrijeme djelovanja Ansambl je svojim radom ušao

u sam vrh folklornog amaterizma Hrvatske i svojim uspjesima osigurao mjesto među najboljim folklornim ansamblima. Ansambl je nastupio na mnogim smotrama, festivalima i pozornicama širom Hrvatske, na nizu festivala u Europi te na festivalima u Americi i Aziji. Nositelj je i organizator značajnijih kulturnih projekata u Gradu Koprivnici i u Koprivničko - križevačkoj županiji.

U Koprivničko - križevačkoj županiji KUD Koprivnica pokrenuo je projekt *Maturanti i hrvatsko salonsko kolo* kojim i danas svoj ispit zrelosti mladi u Koprivnici i Đurđevcu obilježavaju plesom tog starog hrvatskog plesa.

Ansambl je dobitnik nekoliko nagrada za koreografiju na *Festivalima folklorne koreografije*: u Koprivnici 2010. godine 3. mjesto, u Kostreni 2012. godine 1. mjesto i u Križevcima 2015. godine 3. mjesto.

Renesansni festival

Slika 18. Koprivnički bedemi za vrijeme Renesansnog festivala
Izvor: <https://www.renesansnifestival.hr>

Povijesni mega spektakl *Renesansni festival* najveća je kulturno-povijesna manifestacija Hrvatske koja ponosno nosi titulu Najbolje turističke manifestacije Hrvatske 2019.-2020./2021.

Manifestacija vjerno dočarava život kasnosrednjovjekovne Koprivnice kroz brojne sadržaje, kostimirane sudionike, jedinstvene gastro ponude, stare zanate,

nastupajuće viteške, obrtničke i muzičke skupine iz gotovo 15-tak europskih zemalja te ostale jedinstvene elemente i programe. Manifestacija je pravi primjer razvijanja europskog identiteta Grada i Regije. Četverodnevna manifestacija rekonstruira razdoblje prije 656 godina kada je Koprivnica postala Slobodni kraljevski grad, a bavi se najviše razdobljem kraja 15. i 16. stoljeća iz kojeg potječu ostaci renesansnih bedema na kojim se i odvija cjelokupni program. Mnogobrojni sadržaji manifestacije uvjerljivo vraćaju posjetitelje u davno minulo vrijeme, a to dočaravaju „srednjovjekovni“ zanatlije (najveći sajam srednjovjekovnih obrta u ovom dijelu Europe), trgovci, vitezovi, dame, kralj i dvorjani, skitnice, prosjaci, kmetovi, alkemičari, muzičari, zabavljači i mnogi drugi, poput kuhara koji na licu mjesta spremaju jela po srednjovjekovnim receptima, a piju se samo pića iz tog vremena poput medovine, vina i piva i to iz drvenih i lončarskih čaša i posuda. Više od 1.300 kostimiranih izvođača, što koprivničkih, što hrvatskih, ali i inozemnih (Slovenija, Italija, Mađarska, Češka, Slovačka, Njemačka,

Austrija, Poljska, Francuska itd.) nikoga ne ostavljaju ravnodušnim, a mnogobrojni posjetitelji mogu s njima interaktivno sudjelovati u programu.¹⁴

Ljeto na Zrinskom

Svake godine u ljetno vrijeme Grad Koprivnica zajedno s partnerima – udrugama, institucijama, klubovima i tvrtkama organizira bogat ljetni sadržaj u sklopu kojeg građani imaju priliku uživati u koncertima, radionicama, kazališnim predstavama i svemu onome što će duge ljetne dane učiniti posebnima. Tako građani u

Slika 19. Koncert Crvene jabuke. Izvor: <https://www.koprivnica.hr>

Gradskom parku i na Zrinskom trgu mogu uživati u odličnim koncertima, radionicama na temu zdrave prehrane, Ljetnom kinu pod zvijezdama te se okušati u raznim sportovima. Svake godine organizirani su programi i za one najmlađe za čiju provedbu i zabavu brinuti animatori. Cjelokupni program prati i bogata gastronomska ponuda.

Svaki dan u tjednu je organiziran. Utorkom i četvrtkom je Ljetno kino pod zvijezdama koje donosi besplatne projekcije poznatih holivudskih blockbustera. Srijeda je rezervirana za sport, rekreaciju i dječji kreativni kutak tako da zabave, veselja, smijeha, igre, ali i pokoje kapi znoja, neće nedostajati. Sve aktivnosti odvijaju se u gradskom parku i to po podijeljenim zonama. U zoni za najmlađe za zabavu, smijeh, veselje i igru brinu se educirani i kvalificirani animatori kroz kreativne radionice – žonglerske radionice, klaunski show, klaunске radionice i predstave za djecu.

Slika 20. Mađarski i hrvatski polaznici Glazbene kutije s profesorima na Ljetu na Zrinskom. Izvor: <https://www.share-music.eu>

Petak, subota i nedjelja rezervirani su za glazbena događanja na kojima posjetitelji mogu uživati, uz nastupe domaćih, koprivničkih glazbenih snaga i na nastupima trenutno najpopularnijih hrvatskih izvođača. Od 20. do 24. srpnja 2021. godine ova manifestacija udomaćila je u sklopu projekta SHARE MUSIC i

¹⁴ Izvor: <https://www.renesansnifestival.hr>

mađarske polaznike aktivnosti *Music box (Glazbene kutije)*. Dio glazbenih i kulturnih programa u okviru aktivnosti *Music box* taj tjedan u srpnju sufinanciran je iz Interreg V-A Programa Mađarska-Hrvatska 2014.-2020.

Uvidom u spomenute manifestacije i raznolika događanja slijedi prikaz prednosti i mana koprivničkih događaja koje su nastale prilikom radionice mađarskih i hrvatskih predstavnika (tablica 1.):

Naziv manifestacije (događaja)	Koprivnička bajka	RockLive Festival	Renesansni festival	Ljeto na Zrinskom
Prednosti	Raznoliki program. Uključuje škole i vrtiće. Program za širu publiku.	Program za mlade. Vlastita organizacija. Razvoj alternativne scene.	Promocija Hrvatske i Koprivnice.	Raznoliki program. Program za sve uzraste.
Mane	Nedovoljna angažiranost obrtnika.	Suradnja s inozemnim rock sastavima.	Istovremeni glazbeni program. Nedovoljno profesionalnih ansambala. Pozornica nije vidljiva.	Atraktivnost pozornice.
Naziv manifestacije (događaja)	Fest Jazza	Bakina škrinja	Podravski motivi	
Prednosti	Promocija jazz glazbe. Dolazak glazbenika iz drugih zemalja.	Promocija folklorne glazbe.	Promocija kulturne baštine.	
Mane	Nepristupačan program širokoj publici.	Nedovoljno promidžbe. Visoki financijski troškovi manifestacije.	Neorganiziranost i nedostatak interesa za profesionalne sastave.	

Tablica 1.

2.2. Analiza glazbene scene na području Hévíza

Hévíz posjetiteljima nudi širok spektar kulturnih i raznih aktivnosti. Između ostalog nudi razne koncerte, izložbe, godišnje festivale, kazališne predstave i druge razne programe. Kako se godišnja doba mijenjaju, tako se mijenja i program u Hévízu. Razni programi Hévíza osiguravaju da uvijek postoji nešto vrijedno posjeta, bilo da je riječ o *Festivalu duhova* u lipnju, čuvenom *Festivalu vina* u kolovozu, književnim susretima i koncertima, plesnim festivalima ili večerima opereta.

Sretna mirna vremena

Slika 21. Sretna mirna vremena
Izvor: <https://csodalatosbalaton.hu>

Događaj *Sretna mirna vremena Hévíza*, pokrenut 2011. godine, podsjeća na zlatno doba naselja, na razdoblje od 1860. do 1930. godine. Grad pokušava dočarati atmosferu sretnih mirnih razdoblja: mobilne orgulje, dame u krinolinama sa suncobranima šeću rascvjetanim parkom koji vodi do jezerskih kupališta.

Festival vina

Slika 22. Festival vina
Izvor: <https://www.heviz.hu/>

Festival vina traje 4 dana, a tijekom festivala posjetitelji mogu kušati vina najboljih i najpoznatijih vinarija u Hévízu i Mađarskoj. Ova manifestacija ne ostavlja ravnodušnima i najveće ljubitelje vina, što govori u prilog tome da je osim vina pripremljen bogat kulturno-umjetnički program. Tako posjetitelji kroz cijeli dan mogu uživati u glazbi uličnih svirača, pratiti razne predstave pa čak i programe u kojem sudjeluju i psi. Svaka večer ostavljena je za koncerte poznatih glazbenih sastava u Hévízu.

Festival duhova

Slika 23. Festival duhova

Izvor: <https://csodalatosbalaton.hu/programok/fesztival-koncert/angyalok-es-csavargok-osszmuveszeti-fesztival-2020-heviz/>

Na *Festivalu duhova* glavnu ulogu igra vatra. Vatra je prepoznatljiv simbol ove manifestacije koja okupljuje puno posjetitelja, a na kojem sudjeluju mađioničari i vračari koji rade zanimljiv performans oko vatre. Ovaj festival prati opuštajuća, duhovna glazba te *jazz i country* dok

on traje 3 dana. Sudionici su prepoznatljivi po šarenim kostimima dok sam događaj uključuje još i Međunarodnu likovnu koloniju, Simpozij filmske umjetnosti, Noć muzeja i mnoge druge. U Hévízu žive posebne umjetničke skupine poput ansambla za ranu glazbu *Musica Antiqua*, *Happy Dixieland Hévíz* i Narodnog zbora *Tiszta Forrás*.

Viva la Musica

Viva la Musica jedinstvena je manifestacija u kojoj posjetitelji mogu uživati u klasičnoj glazbi. Osim ljetnog perioda organizira se svaki mjesec te je nezaobilazna manifestacija turista i lokalnih mještana, a svi koncerti odvijaju se u Luteranskoj reformističkoj crkvi.

Slika 24. Sastav *Musica Antiqua* na manifestaciji *Viva la Musica*.

Izvor: <https://csodalatosbalaton.hu/programok/fesztival-koncert/musica-antiqua-egyuttes-koncertje-heviz-reformatus-templom/>

Musica Antiqua

Ansambl *Musica Antiqua* osnovan je 1977. godine u Hévízu od strane dirigenta Józsefa Adorjána s učenicima Osnovne škole Gyula Illyés, kojem je glavni bio izvođenje rane glazbe. Karakterističan, jedinstven zvuk komornog orkestra definiran je instrumentima flauta i gudača. Njihov koncertni repertoar temelji se na renesansnoj i baroknoj glazbi, ali interpretiraju i klasičnu glazbu te glazbu 20. stoljeća napisanu za orkestar. Ansambl nastupa u kostimima iz doba renesanse što također vizualno odražava atmosferu izvedene glazbe. Godine 1985.

ansambl je dobio nagradu *Cum Laude* na 33. Europskom festivalu orkestra mladih u Belgiji i medalju *Pro Musica* belgijskog Ministarstva kulture.

Slika 25. Ansambl Musica Antiqua. Izvor: <https://www.musicaheviz.hu/>

Ministarstvo kulture dodijelilo je ansamblu *Musica Antiqua* titulu „Izvanrednog ansambla“ 1989. godine. Endre Varga umjetnički je voditelj i dirigent orkestra od 1997. godine. Od promjene dirigenta ansambl je bio dosljedno uspješan jer je Endre Varga, zahvaljujući svojim profesionalnim i pedagoškim sposobnostima, nastavio slijediti put

koji je zamislio dirigent József Adorján posljednjih 20 godina. Održano je nekoliko velikih tematskih predstava i koncerata. U posljednjih 40 godina Ansambl je izdao kazetu i 9 CD -a.¹⁵

Happy Dixieland Hévíz Band

Slika 26. Članovi Happy Dixieland Hévíza
Izvor: <https://happydixie.hu/>

Riječ je o zaista sretnom *Dixie bendu* čije formiranje nije bilo uobičajeno. U proljeće 2011. članovi benda zamoljeni su da odsviraju koncert u Hévízu gdje su izveli nastup koji je dočarao atmosferu 1920. - tih i 1930. - tih godina. Članovi benda već su svirali zajedno u drugim bendovima pa im je sastavljanje novog repertoara bio još

jedan veliki izazov. Od tada je *Happy Dixieland Band* održao nekoliko fantastičnih koncerata na događajima, festivalima, otvaranjima i solističkim koncertima za domaću i međunarodnu publiku. Osim izvrsne glazbene kvalitete njihov zaštitni znak postao je i autentična suvremena slika koja podsjeća na 1920. - te godine. Vizuali, izvrsna izvedba profesionalnih glazbenika, kao i poznate upečatljive melodije, pružaju fantastičnu zabavu i opuštanje za sve uzraste. *Happy Dixieland Band* službeni je kulturni veleposlanik Hévíza od 2016. godine.¹⁶

¹⁵ Izvor: <https://www.musicaheviz.hu/a-zenekarrol/>

¹⁶ Izvor: <https://happydixie.hu/rolunk/>

Narodni zbor Tiszta Forrás

Slika 27. Članice Narodnog zbora Tiszta Forrás
Izvor: <https://pannonhirmok.com>

Zbor je osnovan 2001. godine, a u sastavu je bilo 20 članova. Predsjednik Udruge narodnih zborova Hévíz *Tiszta Forrás* je Lászlóné Hontvári. Vrlo im je važno da njihov repertoar uključuje pjesme iz svih regija povijesne Mađarske i da se kontinuirano izvode u njihovim programima. Dobili su pet zlatnih ocjena i tri nagrade *Zlatni paun* od Nacionalnog udruženja mađarskih zborova, orkestara i folklornih sastava za visokokvalitetno izvođenje folklorne glazbe. Narodne nošnje *Zala* koje nose na nastupima također su način isticanja njihovog identiteta.

Zbor je osnovan 2001. godine, a u sastavu je bilo 20 članova. Predsjednik Udruge narodnih zborova Hévíz *Tiszta Forrás* je Lászlóné Hontvári. Vrlo im je važno da njihov repertoar uključuje pjesme iz svih regija povijesne Mađarske i da se kontinuirano izvode u njihovim

Osnovna škola Gyula Illyés i Osnovna umjetnička škola u Hévízu

Slika 28. Nastup učenika
Izvor: <https://www.illyes-heviz.hu/>

doživljavaju radost zajedničkog pjevanja i zajedničkog rada kao zajednica.

Talentirani svirači flaute mogu se pridružiti u već spomenutom četrdesetogodišnjem ansamblu *Musica Antiqua*. Svi nastavnici su visoko kvalificirani i iskusni umjetnici i pedagozi koji su aktivno uključeni u kulturni život regije.¹⁷

Osnovna škola *Gyula Illyés* složena je ustanova. U Zavodu za umjetnost učenici imaju priliku u poslijepodnevним satima učiti instrumentalnu glazbu, glumu i dramu te narodne plesove. Uz instrumentalne satove, na satovima *solfeggia* uče glazbenu teoriju i ljepotu pjevanja. Učenici također mogu sudjelovati u malim i velikim zborovima škole koji

¹⁷ Izvor: <https://www.illyes-heviz.hu/iskolank/muveszeti-intezmenyegyseg-1>

Uvidom u spomenute manifestacije i raznolika događanja slijedi prikaz prednosti i mana događaja u Hévízu koje su nastale prilikom radionice mađarskih i hrvatskih predstavnika (tablica 2.):

Naziv manifestacije (događaja)	Sretna mirna vremena	Festival vina	Festival duhova	Viva la Musica
Prednosti	Jedinstvena manifestacija u cijeloj regiji zahvaljujući tematici koju obuhvaća (period od 1860. do 1930.). Spektakularna povorka više od 200 sudionika privlači ogroman broj turista svih uzrasta.	Najpoznatiji i najveći kulturni i gastronomski festival u regiji sa najpoznatijim proizvođačima vina iz svih „vinskih“ krajeva. Bogat kulturni program.	Puno posjetitelja zahvaljujući mističnoj jedinstvenoj atmosferi (glavna uloga – vatra).	Jedinstvena manifestacija klasične komorne glazbe. Puno posjetitelja mještana i turista.
Mane	Visoki financijski troškovi manifestacije. Besplatni programi za sve gledatelje.	Zbog ograničenja mjesta ne postoji mogućnost širenja festivala.	Zahtjeva puno sigurnosnih mjera zbog paljenja javne i velike vatre.	U prostoru nema glasovira (prostor Reformatorske crkve). Ograničenje u financijama.

Tablica 2.

3. Modeli ostvarivanja prekogranične suradnje i povezivanja putem glazbe

Ukoliko bi se suradnja između dva grada, grada Koprivnice i njegovog projektnog partnera grada Hévíza, nastavila u budućnosti sadašnji, a naročito budući mladi glazbenici imali bi na raspolaganju vrhunsku glazbenu scenu jer prostora za napredak i suradnju uvijek ima.

Prikazano je kako Koprivnica i Hévíz imaju bogatu kulturnu aktualnu scenu, bogatu i ponosnu prošlost. Svake godine programi se obogaćuju dodatnim sadržajima. Kada je riječ o modelima i ostvarivanju prekogranične suradnje, ona se može bez problema ostvariti jer postoji jedno univerzalno rješenje, a to je univerzalni jezik koji se zove glazba.

Koprivnica i Hévíz su na dobrom putu prema uspostavljanju daljnje glazbene suradnje. Dobra podloga napravljena je upravo projektom SHARE MUSIC. Mađarski i hrvatski polaznici predstavili su u okviru projektne aktivnosti *Music box* posjetiteljima svoj zajednički rad kroz završni koncert na značajnoj manifestaciji *Ljeto na Zrinskom* u srpnju 2021. godine kada su mađarski glazbenici stigli u Koprivnicu. Glazbena aktivnost *Music box*, u kojoj su se mlade glazbene „snage“, uz pomoć glazbenih stručnjaka, ujedinile i izvele zajednički koncert, realizirana je prvotno u Koprivnici, a zatim u kolovozu u Hévízu. Značajna je i aktivnost *Razmjena iskustava* u Koprivnici i Hévízu koja je otvorila mogućnost međunarodne suradnje s *Jazz klubom Koprivnica*, zatim nastupima Mađara na koprivničkim bedemima u sklopu

Slika 29. Prekogranično natjecanje „Prvi glas“. Izvor: <https://www.share-music.eu>

Renesansnog festivala, suradnja s renomiranim glazbenim profesorima iz Mađarske u sklopu seminara u organizaciji *Glazbenog centra Musicorum*, suradnja folklornog ansambla iz Koprivnice i Hévíza. U prosincu 2021. godine, u sklopu projekta „SHARE MUSIC“ uspješno je realizirano i prvo prekogranično natjecanje u pjevanju „Prvi glas“ što

dokazuje da prostora za međunarodnu suradnju ima i u budućnosti i u disciplini pjevanja.

Ovakvi događaji upravo potiču mlade glazbenike, a i posjetitelje na koncertu, da se bave glazbom. Upravo u glazbi ne postoji rok trajanja, nerazumijevanje, glazba zaista ne poznaje granice. Stoga je u teoriji povezivanje dvaju gradova zapravo vrlo jednostavno, no u praksi to je znatno drugačije. Prirodno je da ljudi vole kulturne događaje, no iza svakog većeg događaja stoji nekoliko ljudi, ponekad i cijeli tim, koji je zadužen da „stvari“ funkcioniraju. Povezivanje mladih ljudi putem glazbe funkcionira i to je činjenica. Bilo da se radi o glazbeniku kao pojedincu ili nekom sastavu, sve počinje kada glazbenik stane na pozornicu.

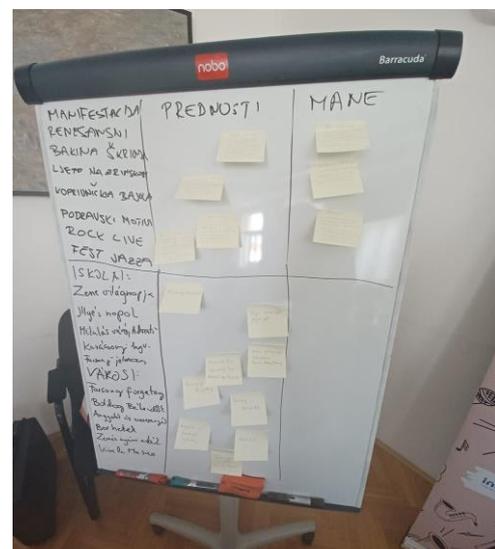
3.1. Modeli ostvarivanja prekogranične suradnje

S obzirom da postoji više različitih modela za svaki model bitno je da je dobro razrađen i zanimljiv kako bi privukao što veći broj mladih. Sve veći broj mladih usmjerava se na digitalno doba, pa tako ne čudi da se fizičke novine mijenjaju digitalnim formatom, a nije niti strano da se neka predavanja i povezivanja mogu odslušati i odraditi preko različitih *streaming* servisa

putem interneta. Model povezivanja glazbe kod mlađe populacije može se spojiti s bilo kojim modelom u granama bilo koje umjetnosti, što uopće ne čudi, jer glazba povezuje mlade, bilo putem fotografije, glazbenih radionica – individualnih i skupnih, susretima s razmjenom raznih iskustava i glazbenim festivalima. Danas nije strano da mladi proučavaju sliku i paralelno slušaju glazbu, kao niti da slikar slika uz glazbu. Ove spoznaje nastale su prilikom razmjene iskustava između mađarskih i hrvatskih organizatora glazbenih događaja, članova udruga koje su uključene u promociju glazbe u Gradu Koprivnici i Gradu Hévízu.

3.2. Načini povezivanja putem glazbe

Kod aktivnosti *Razmjene iskustava* koje je održano u srpnju i kolovozu 2021. godine uočeno je kako lokalni glazbenici Koprivnice i Hévíza imaju podršku lokalnih vlasti što je od velikog značaja za mlade aktualne i buduće glazbenike. Određena glazba može odražavati vlastite misli i osjećaje dok tekstovi pjesama ili melodije mogu prenijeti jasnu poruku na slušatelja. Upravo je glazba fenomenalan ljudski mehanizam za međusobno povezivanje koja nas jednostavno ohrabruje, a može učvrstiti svijest, vezu i povezati ljude. Određeni žanrovi u glazbi imaju svoje glazbenike i publiku pa je takvo povezivanje putem

Slika 30. Ideje nastale prilikom radionice izrade dokumenta. Izvor: <https://www.share-music.eu>

glazbe samo po sebi čvrsto od samog početka. Razlog tomu je da mladi glazbenici koji se bave ili se odluče baviti glazbom i dalje proučavaju različite bendove, orkestre, pjevače, instrumentaliste i žanrove, a s obzirom na dostupnost svih materijala putem interneta povezuju se sa svojim istomišljenicima ili se prijavljuju na različita događanja koje organiziraju lokalne vlasti. Nadovezano na spomenuto, postoji virtualno povezivanje putem interneta – što je dostupno u svim poljima, pa tako i u glazbi, dok sve glazbenike povezuje glazba koju slušaju ili izvode na pozornici sa svojim članovima u bendu, odnosno u svom sastavu. U model povezivanja putem glazbe svakako pripada i radionica koja mladim budućim glazbenicima daje jasnu viziju, a to je da se, bez obzira odakle glazbenici dolaze, na univerzalan način povezuju putem glazbe.

Mladi se prijavljuju na radionice kako bi unaprijedili svoju vještinu sviranja nekog instrumenta, a neki započinju svoj glazbeni put na način da prvi put u ruke uzmu instrument upravo na

radionici. Uz poduku svog glazbenog stručnjaka mladi zajedno muziciraju sve dok ih stručnjak ne osposobi da nastave samostalno svoj glazbeni put. Zato je povezivanje putem glazbe bitno za daljnji razvoj mladih glazbenika u lokalnoj zajednici kako bi ih se potaknulo na daljnji rad i razmišljanje u kojoj svaki glazbenik gradi individualni put k amaterskom ili profesionalnom glazbeniku. Povezivanje dvije različite države putem glazbe, pa tako i grada Koprivnice i Hévíza, nužno je za svakog mladog glazbenika kako bi upoznao i različitu glazbenu kulturu nekog drugog grada ili države. Prilog tome govori da je radionica povezala mlade hrvatske i mađarske polaznike putem glazbe i to upravo putem radionica uz pratnju glazbenih stručnjaka na različitim glazbenim područjima. Iako svaki od polaznika uglavnom govori svoj materinji jezik, glazbena suradnja bila je uspješna zahvaljujući glazbenom jeziku koja je završila koncertom na pozornici. Bez obzira na to koliko radionica traje, polaznici se teško nose s tim da je nekoj radionici došao kraj te razmatraju različite opcije što i na koji način dalje.

Nastavno na spomenuto, slijedi prikaz mogućih načina povezivanja koprivničkih manifestacija i događaja s manifestacijama u gradu Hévízu i obrnuto (tablica 3.).

Naziv manifestacije/događaja	NAČINI POVEZIVANJA
Jazz Fest	Radionice u sklopu festivala s predavačima iz Mađarske i Hrvatske. Koncert spajanja hrvatskih i mađarskih glazbenika u jedan orkestar. Gostovanje različitih glazbenih jazz sastava iz Mađarske. Nastup jazz glazbenika iz Hrvatske u Mađarskoj na sličnom jazz festivalu. Umrežavanje s jazz festivalom iz Mađarske (npr. Nagykanizsa – Cserfo Jazzland festival) Razmjena iskustva u organizaciji Jazz kluba Koprivnica.
Folklorni ansambl Koprivnica	Predstavljanje hrvatske i mađarske folklorne scene kroz razna gostovanja u Mađarskoj i Hrvatskoj. Razmjena iskustava u poznavanju tradicijskih instrumenata oba naroda, njihove sličnosti i različitosti na nivou izgradnje, zvuka i načina sviranja. Razmjena znanja o melodici, metru i ritmu tradicijske glazbe. Istraživanje o narodnim običajima. Utjecaji narodnih običaja i pjesama na prekogranično područje. Radionice narodnih plesova. Razmjena plesača i svirača.

	<p>Posjete folklornim festivalima.</p> <p>Međusobno sudjelovanje na folklornim festivalima.</p> <p>Uža suradnja folklornih ansambala, zajedničko sudjelovanje na većim projektima.</p> <p>Zajednička putovanja i druženja.</p>
Glazbeni centar Musicorum	<p>Projekt Musicorum MasterWeek-a povezati s mađarskim predavačima (gostujućim profesorima).</p> <p>Međunarodno komorno natjecanje (suradnja s hrvatskim i mađarskim renomiranim profesorima te inozemni žiri).</p> <p>Svi projekti dostupni na međunarodnoj razini.</p> <p>Višednevni međunarodni glazbeni kamp na različitim glazbenim područjima iz različitih instrumenata.</p> <p>Različite radionice u trajanju 1-2 dana s gostujućim profesorima iz Mađarske.</p> <p>Povezivanje mladih hrvatskih i mađarskih skladatelja.</p> <p>Završni koncerti u sklopu radionica, seminara i kampova.</p> <p>Razmjena iskustva u organizaciji različitih vrsta događaja (radionice, seminari i natjecanja).</p>
Ljeto na Zrinskom	<p>Nastaviti suradnju povezivanja ponavljanjem godišnjih (ljetnih) koncerata. Obogaćivanje popratnih sadržaja koncerata s radionicama te komornim ansamblima prijavljenih polaznika iz Hrvatske i Mađarske.</p> <p>Mogućnost uvođenja natjecanja u pjevanju „Prvi glas“ na ovoj ljetnoj manifestaciji s publikom na otvorenom.</p>
Koprivnička bajka	<p>Povezivanje Mađara i Hrvata na ovoj manifestaciji. Božićni program mađarskih i hrvatskih glazbenika.</p>

Tablica 3.

4. Zaključak na temu

Poticanje kulturnog života grada važan je cilj i stanovnika i turista. U Hévízu postoji dobra razina kulturnog i općeg obrazovnog rada, ali količina i raznolikost programa ne zadovoljavaju u potpunosti spomenute potrebe. To je također posljedica činjenice da postoje ozbiljni nedostaci infrastrukture. U gradu nedostaje mjesto koje bi moglo funkcionirati kao kulturni centar, kazalište ili koncertna dvorana. Prioritet grada Hévíza je razvoj dostupnih programa na integriran i centraliziran način stvaranjem potrebnih uvjeta.¹⁸

Prioritetni zadatak je razviti ponudu programa u Hévízu, ali i u Koprivnici koja je ugodna ne samo za srednje i starije osobe, već i za mlade. Grad bi trebao ponuditi lokalnim, susjednim stanovnicima i dolazećim turistima niz dopunskih aktivnosti kako bi njihov boravak učinio zanimljivijim i ugodnijim. Mladi glazbenici u Koprivnici i Hévízu imaju budućnost. Prilikom projekta SHARE MUSIC otvorena je jedna lijepa suradnja u kojoj su se hrvatski i mađarski mladi glazbenici povezali, a prostora za suradnju i ostvarivanje različitih ideja uistinu ima. U prilog tome govori činjenica kako se mladi glazbenici iz dvije različite države i dan-danas čuju, a nakon završetka glazbenih radionica u srpnju 2021. godine jedva su dočekali da se ponovno sretnu i zajedno zasviraju u Hévízu. Nakon Hévíza može postojati niz različitih modela povezivanja sadašnjih i budućih mladih glazbenika, poput natjecanja, individualnih točaka, skupnog muziciranja, a postoji i mogućnost spajanja npr. 2 veća sastava iz Hrvatske i Mađarske u jedan međunarodni orkestar.

Već je spomenuto kako glazba ne poznaje granice, suradnja Koprivnice i Hévíza završava jednom ispunjenom pričom o kojoj će pričati mladi glazbenici i rado će je se sjećati. Kako se dobra priča daleko čuje, činjenica je da će uslijediti „repriza“ već dobro uhodanih radionica koja će zasigurno imati samo uzlaznu putanju.

¹⁸ Hévíz város integrált településfejlesztési stratégiája 2017-2023

5. Sažetak/Summary

Cilj ovog dokumenta je prikazati aktualno glazbeno stanje Koprivnice i Hévíza, planove tih gradova u glazbenoj budućnosti te modele ostvarivanja prekogranične suradnje i povezivanja putem glazbe. Povijesni pregled Koprivnice i Hévíza ukazuje kako ova dva grada od samog početka itekako imaju bogat kulturni život i imaju se čime ponositi dok je i aktualna situacija svih društvenih događaja na visokoj razini. Hévíz nudi koncerte, izložbe, godišnje festivale, kazališne predstave te puno raznih programa kulturno-umjetničkog sadržaja. Koprivnica je pak manifestacijom Festa Jazza privukla renomirane jazz glazbenike iz cijelog svijeta, dok je Renesansni festival pretvorio koprivničke bedeme u razne zanimljive sadržaje koji traju punih tjedan dana, a pridružuju mu se mladi ljudi iz čitave Europe. Stoga je važno spomenuti kako se suradnja ovih dvaju gradova ne smije prekinuti jer prostora za međunarodnom suradnjom uistinu ima. Modeli povezivanja razrađuju i otvaraju puno mogućnosti koji se mogu primijeniti u budućoj suradnji, a naglasak je na povezivanju putem glazbe jer se pomoću glazbenog jezika povezuju mladi ljudi. Jer „Gdje prestaje govor, počinje glazba.“¹⁹

Goal of this document is to present the current musical state of Koprivnica and Hévíz, plans of these cities in the musical future and models of achieving cross-border cooperation and connection through music. A historical overview of Koprivnica and Hévíz indicates that these two cities have a rich cultural life from the very beginning and have something to be proud of, while the current situation of all social events is at a high level. Hévíz offers concerts, exhibitions, annual festivals, theater performances and many different artistic programs. Koprivnica, on the other hand, attracted renowned jazz musicians from all over the world with the Jazz Fest event, while the Renaissance Festival turned the Koprivnica ramparts into various interesting events that last a full week, and are joined by young people from all over Europe. Therefore, it is important to mention that the cooperation between these two cities must not be interrupted, because there is a lot of space for international cooperation. Connectivity models develop and open up a lot of possibilities that can be applied in future collaboration, and the emphasis is on connecting through music, because it is young people who connect with the help of musical language. Because “where the words leave off, the music begins...”.

¹⁹ Izreka od Ernsta Theodora Amadeusa Hoffmanna, njemački književnik, skladatelj, glazbeni kritičar.

6. Literatura i izvori korišteni tijekom izrade dokumenta

FELETAR, Dragutin. *Glazbeni život Koprivnice*. Koprivnica: Biblioteka Podravskog zbornika, 1976.-1977.

JURAŠIN, Marija, **FELETAR**, Dragutin dr. (ur). *Podravski zbornik. Glazbeni život Koprivnice u doba Fortunata Pintarića*. (Koprivnica, 1992.)

ENDRE, Szántó Endre: Egy fürdőváros születése – Hévíz története c. könyve, 2019.

Hévíz város integrált településfejlesztési stratégiája 2017-2023

Internetski izvori:

Hévíz. Dostupno na <http://gis.heviz.hu/latnivalok/heviz/romai-kori-romok> [02.10.2021.]

I love Hévíz. Dostupno na https://iloveheviz.blog.hu/2019/04/26/boldog_bekeidok_hires_vendegei_hevizen [preuzeto 07.10.2021.]

Csodalatos Balaton. Dostupno na <https://csodalatosbalaton.hu> [preuzeto 14.11.2021.]

I love Balaton. Dostupno na <https://likebalaton.hu/> [preuzeto 14.11.2021.]

Music Hévíz. Dostupno na <https://www.musicaheviz.hu/> [preuzeto 15.11.2021.]

Happy Dixieland Band Hévíz. Dostupno na <https://happydixie.hu/> [preuzeto 18.11.2021.]

Ilyes Hévíz. Dostupno na <https://www.ilyes-heviz.hu/> [preuzeto 12.10.2021.]

Grad Koprivnica. Dostupno na <https://www.koprivnica.hr> [preuzeto 21.11.2021.]

Share Music. Dostupno na <https://www.share-music.eu/hr/novosti> [preuzeto 22.11.2021.]

Renesansni festival. Dostupno na <https://www.renesansnifestival.hr> [preuzeto 16.11.2021.]

Folklorni ansambl Koprivnica. Dostupno na <https://fakoprivnica.webnode.hr> [preuzeto 18.11.2021.]

DBPedia. Dostupno na https://dbpedia.org/page/György_Festetics [preuzeto 02.01.2022.]

Glazbeni centar Musicorum. Dostupno na <https://www.gcmusicorum.com/musicorum/o-nama> [preuzeto 03.01.2022.]

ePodravina. Dostupno na <https://epodravina.hr/foto-dojmovi-s-rocklive-festivala-su-i-vise-nego-pozitivni-koscak-bendovi-su-bili-izvrsni-publika-jos-bolja-a-lokacija-pun-pogodak/> [preuzeto 03.01.2022.]

Izvori korištenih slika:

Slika 1. Panorama Varaždina s kraja 19. st. gdje je Pintarić djelovao od 1835. do 1857. godine. (Jurašin, Feletar, Podravski zbornik, 150.)

Slika 2. Gradska glazba u Koprivnici 1885.godine. (Jurašin, Feletar, Podravski zbornik, 150.)

Slika 3. Barokni Franjevački samostan u Virovitici. Pintarićev dom od 1860. do 1866. godine. (Jurašin, Feletar, Podravski zbornik, 150.)

Slika 4. Đuro Esther (Jurašin, Feletar, Podravski zbornik, 155.)

Slika 5. Franjevački samostan u Koprivnici (crtež S. Kukeca) (Jurašin, Feletar, Podravski zbornik, 152.)

Slika 6. Tomo Šestak. Feletar, Dragutin. Glazbeni život Koprivnice: Biblioteka Podravskog zbornika, 1976.-1977.

Slika 7. Zadnja stranica Gradske limene glazbe u Koprivnici izdanog 1889. godine. Feletar, Dragutin. Glazbeni život Koprivnice: Biblioteka Podravskog zbornika, 1976.-1977.

Slika 8. Ruševine rimskog vrta. Izvor: <http://gis.heviz.hu/latnivalok/heviz/romai-kori-romok>

Slika 9. Razglednica Hévíza. Izvor: <https://www.heviz.hu>

Slika 10. Jezero Hévíz. Izvor: <https://www.heviz.hu>

Slika 11. Fest Jazza. Izvor: <https://www.fastjazza.com>

Slika 12. RockLive Festival 2021. Izvor: <https://www.funk-centar.com>

Slika 13. Polaznici kreativnog solfeggia. Izvor: <https://www.gcmusicorum.com>

Slika 14. Atmosfera s Božićne bajke. Izvor: <https://www.koprivnica.hr>

Slika 15. Podravski motivi. Izvor: <https://www.koprivnica.hr>

Slika 16. Isječak manifestacije Iz bakine škrinje. Izvor: <https://www.koprivnica.hr>

Slika 17. Folklorni ansambl Koprivnica. Izvor: <https://fakoprivnica.webnode.hr>

Slika 18. Koprivnički bedemi za vrijeme Renesansnog festivala..
Izvor: <https://www.renesansnifestival.hr>

Slika 19. Koncert Crvene jabuke. Izvor: <https://www.koprivnica.hr>

Slika 20. Mađarski i hrvatski polaznici Glazbene kutije s profesorima na Ljetu na Zrinskom.
Izvor: <https://www.share-music.eu>

Slika 21. Sretna mirna vremena. Izvor: <https://csodalatosbalaton.hu>

Slika 22. Festival vina. Izvor: <https://www.heviz.hu/>

Slika 23. Festival duhova. Izvor: <https://csodalatosbalaton.hu/programok/fesztival-koncert/angyalok-es-csavargok-osszmuveszeti-fesztival-2020-heviz/>

Slika 24. Sastav Musica Antiqua na manifestaciji Viva la Musica. Izvor: <https://csodalatosbalaton.hu/programok/fesztival-koncert/musica-antiqua-egyutt-es-koncertje-heviz-reformatus-templom/>

Slika 25. Ansambl Musica Antiqua. Izvor: <https://www.musicaheviz.hu/>

Slika 26. Članovi Happy Dixieland Hévíza. Izvor: <https://happydixie.hu/>

Slika 27. Članice Narodnog zbora Tiszta Forrás. Izvor: <https://pannonhirk.com>

Slika 28. Nastup učenika. Izvor: <https://www.illyes-heviz.hu/>

Slika 29. Prekogranično natjecanje „Prvi glas“. Izvor: <https://www.share-music.eu>

Slika 30. Ideje nastale prilikom radionice izrade dokumenta. Izvor: <https://www.share-music.eu>

“Ovaj dokument proizveden je uz financijsku pomoć Europske unije. Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Grada Koprivnice i Grada Hévíza i ni pod kojim uvjetima ne odražava stav Europske unije i/ili Upravljačkog tijela.”